

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obvezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA / YEAR V

SARAJEVO, 25.03.2013.

BROJ / NUMBER 2

INDEKS OBUJMA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE U BOSNI I HERCEGOVINI ZA VELJAČU 2013. GODINE - PRELIMINARNI REZULTATI VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL PRODUCTION IN BOSNIA AND HERZEGOVINA FEBRUARY 2013 – PRELIMINARY RESULTS

Ukupna industrija i područja djelatnosti (B,C,D)

Ukupna industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini u veljači 2013. manja je za 5,6% od prosječne mjesečne proizvodnje u baznoj 2010. godini. Proizvodnja u veljači u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2012. manja je za 4,5%, a u odnosu na proizvodnju iz veljače 2012. veća je za 11,1%. Ukupna industrijska proizvodnja u periodu siječanj – veljača u odnosu na isto razdoblje 2012. godine veća je za 6,3%.

U području "Vađenje ruda i kamena" proizvodnja u veljači 2013. manja je za 12,6% od prosječne mjesečne proizvodnje u baznoj 2010. godini. Proizvodnja u veljači u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2012. manja je za 20,4%, a u odnosu na proizvodnju iz veljače 2012. manja je za 0,5%. Ukupna industrijska proizvodnja u periodu siječanj – veljača u odnosu na isto razdoblje 2012. godine manja je za 3,3%.

U području "Prerađivačka industrija" proizvodnja u veljači 2013. manja je za 11,2% od prosječne mjesečne proizvodnje u baznoj 2010. Proizvodnja u veljači u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2012. manja je za 9,8%, a u odnosu na proizvodnju iz veljače 2012. veća je za 17,6%. Ukupna industrijska proizvodnja u periodu siječanj – veljača u odnosu na isto razdoblje 2012. godine veća je za 11,9%.

U području "Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom" proizvodnja u veljači 2013. veća je za 16,6% od prosječne mjesečne proizvodnje u baznoj 2010. Proizvodnja u veljači 2013. u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2012. veća je za 24,7%, a u odnosu na proizvodnju iz veljače 2012. veća je za 12,7%. Ukupna industrijska proizvodnja u razdoblju siječanj – veljača u odnosu na isto razdoblje 2012. godine veća je za 7,6%.

Total industry and sections of activities (B,C,D)

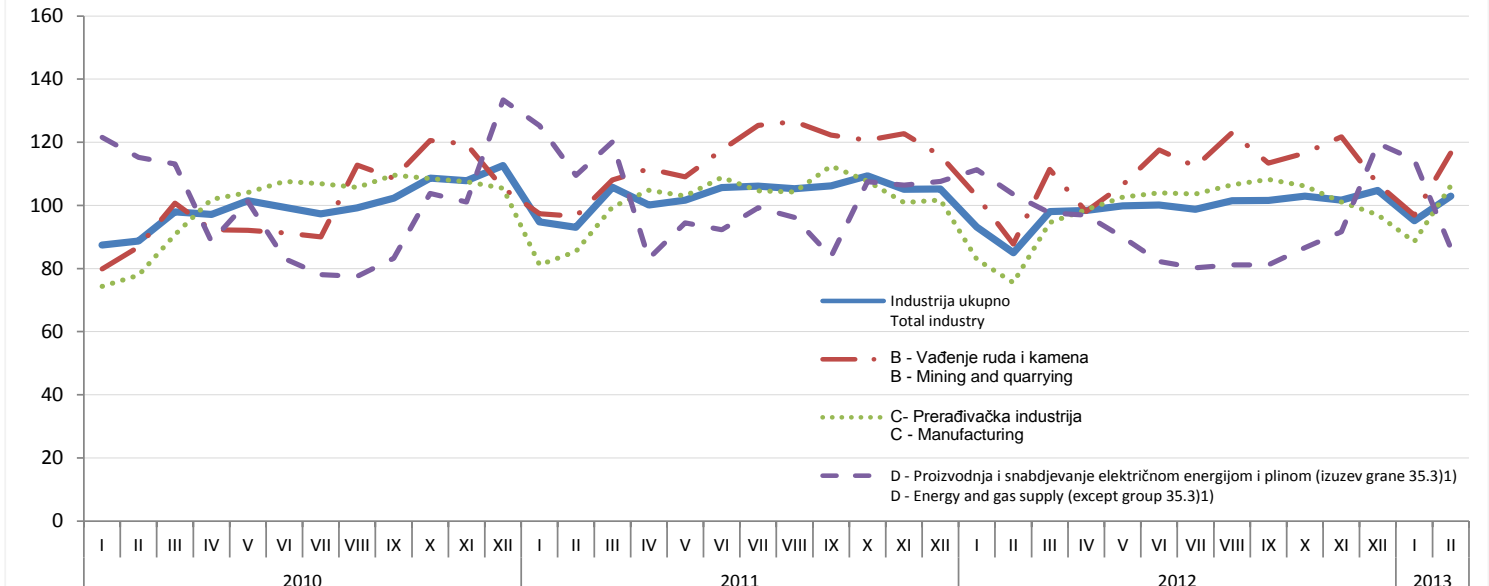
Total industrial production in Bosnia and Herzegovina in February 2013 decreased by 5.6% comparing to the average monthly production in the base 2010 year. Comparing to the average monthly production from the 2012, production in February 2013 decreased by 4.5%, and compared to the production from February 2012 increased by 11.1%. Total industrial production in period January-February increased by 6.3% compared to same period 2012.

In the section "Mining and quarrying" production in February 2013 decreased by 12.6% comparing to the average monthly production in the base 2010 year. Comparing to the average monthly production from the 2012, production in February 2013 decreased by 20.4%, and compared to the production from February 2012 decreased by 0.5%. Total industrial production in period January-February decreased by 3.3% compared to same period 2012.

In the section "Manufacturing" production in February 2013 decreased by 11.2% comparing to the average monthly production in the base 2010 year. Comparing to the average monthly production from the 2012, production in February 2013 decreased by 9.8%, and compared to the production from February 2012 increased by 17.6%. Total industrial production in period January-February increased by 11.9% compared to same period 2012.

In the section "Energy and gas supply" production in February 2013 increased by 16.6% comparing to the average monthly production in the base 2010 year. Comparing to the average monthly production from the 2012, production in February 2013 increased by 24.7%, and compared to the production from February 2012 increased by 12.7%. Total industrial production in period January-February increased by 7.6% compared to same period 2012.

Vremenska serija industrija ukupno i područja djelatnosti: siječanj 2010 - veljača 2013 (2010 = 100)
Time series for total industry and sections of activities: January 2010 - February 2013 (2010=100)

Tabela 1. Indeksi industrije ukupno po područjima djelatnosti

Table 1. Indices of total industry by sections of activities

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po područjima <i>KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) by sections</i>	Struktura 2010=100 <i>Structure 2010=100</i>	I 2013	II 2013	II 2013	II 2013	II 2013	I-II 2013
		2010 = 100		Φ2012	I 2013	II 2012	I-II 2012
Industrija ukupno Total industry	100,0	95,1	94,4	95,5	99,3	111,1	106,3
B Vađenje ruda i kamena <i>Mining and quarrying</i>	12,8	96,9	87,4	79,6	90,2	99,5	96,7
C Prerađivačka industrija <i>Manufacturing</i>	66,2	88,5	88,8	90,2	100,2	117,6	111,9
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom i plinom (osim grane 35.3) ¹⁾ <i>Energy and gas supply(except group 35.3)¹⁾</i>	21,0	114,5	116,6	124,7	101,8	112,7	107,6

¹⁾ Grana djelatnosti 35.3 "Proizvodnja i opskrba parom i klimatizacija"

Group of activity 35.3 "Steam and air conditioning supply"

Tabela 2. Indeksi industrije ukupno po glavnim industrijskim grupama (GIG)

Table 2. Indices of total industry by Main Industrial Groups (MIGs)

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po industrijskim grupama <i>KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) by Main Industrial Groups</i>	Struktura 2010=100 <i>Structure 2010=100</i>	I 2013	II 2013	II 2013	II 2013	II 2013	I-II 2013
		2010 = 100		Φ2012	I 2013	II 2012	I-II 2012
Industrija ukupno Total Industry	100,00	95,1	94,4	95,5	99,3	111,1	106,3
AI Međufazna potrošnja <i>Intermediate goods</i>	30,25	81,6	82,3	81,6	100,9	115,1	106,7
AE Energija <i>Energy</i>	33,53	111,0	107,5	111,5	96,8	108,1	105,4
BB Kapitalni proizvodi <i>Capital goods</i>	8,88	90,9	94,0	97,6	103,4	127,7	136,8
CD Trajni proizvodi za široku potrošnju <i>Consumer durables</i>	2,85	94,5	111,4	92,1	117,9	105,3	89,3
CN Netrajni proizvodi za široku potrošnju <i>Consumer non-durables</i>	24,49	91,2	89,5	88,4	98,1	104,3	106,9

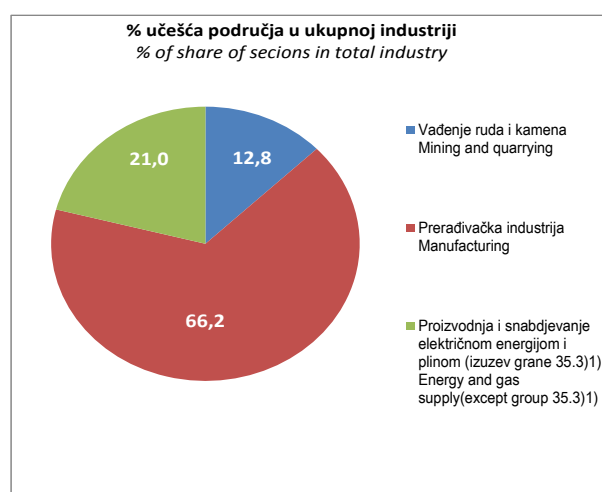
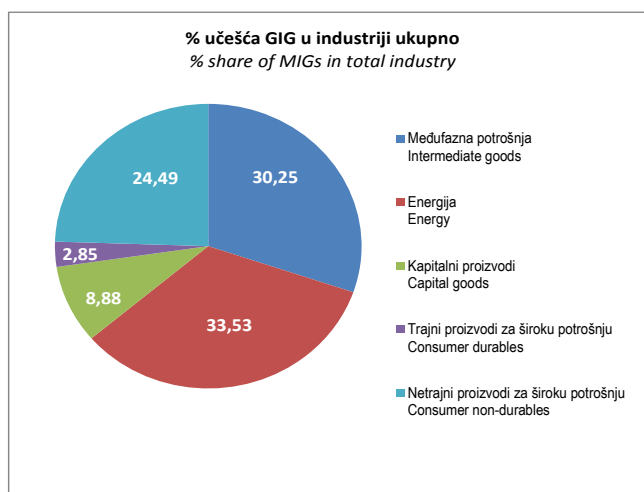

Tabela 3. Indeksi za industrijska područja djelatnosti po oblastima

Table 3. Indices for industrial sections of activities by divisions

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima <i>KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) by divisions</i>	Struktura 2010=100 <i>Structure 2010=100</i>	I 2013	II 2013	II 2013	II 2013	II 2013	I-II 2013
		2010 = 100		Φ2012	I 2013	II 2012	I-II 2012
Industrija ukupno Total industry	100,00	95,1	94,5	95,6	99,4	111,2	106,3
B Vađenje ruda i kamena Mining and quarrying	12,83	96,9	87,4	79,6	90,2	99,5	96,7
05 Vađenje ugljena i lignita <i>Mining of coal and lignite</i>	10,12	102,7	92,9	84,5	90,5	93,6	91,9
07 Vađenje metalnih ruda <i>Mining of metal ores</i>	1,43	74,0	81,3	74,1	109,9	154,0	138,9
08 Vađenje ostalih ruda i kamena <i>Other mining and quarrying</i>	1,28	76,1	50,9	48,5	66,9	109,0	99,0
C Prerađivačka industrija Manufacturing	66,20	88,5	88,8	90,2	100,2	117,6	111,9
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda <i>Manufacture of food products</i>	10,55	87,4	86,7	90,8	99,2	97,2	101,2
11 Proizvodnja pića <i>Manufacture of beverages</i>	3,71	58,1	57,7	57,9	99,3	86,9	87,9
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda <i>Manufacture of tobacco products</i>	0,89	74,6	41,5	55,6	55,6	70,6	84,8
13 Proizvodnja tekstila <i>Manufacture of textiles</i>	3,07	96,8	105,2	131,5	108,7	120,0	115,0
14 Proizvodnja odjeće <i>Manufacture of wearing apparel</i>	2,35	86,5	74,7	84,7	86,4	85,0	87,5
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda <i>Manufacture of leather and related products</i>	2,68	119,2	114,2	112,4	95,8	105,9	108,3
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>	3,18	69,9	82,7	83,7	118,3	177,1	142,9
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira <i>Manufacture of paper and paper products</i>	2,01	107,4	94,0	93,3	87,5	109,6	121,3
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	1,37	108,3	118,4	120,1	109,3	137,8	107,1
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	2,44	116,3	90,7	107,3	78,0	107,1	115,3
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	2,02	111,6	107,0	91,4	95,9	113,8	107,7

Tabela 3. Indeksi za industrijska područja djelatnosti po oblastima

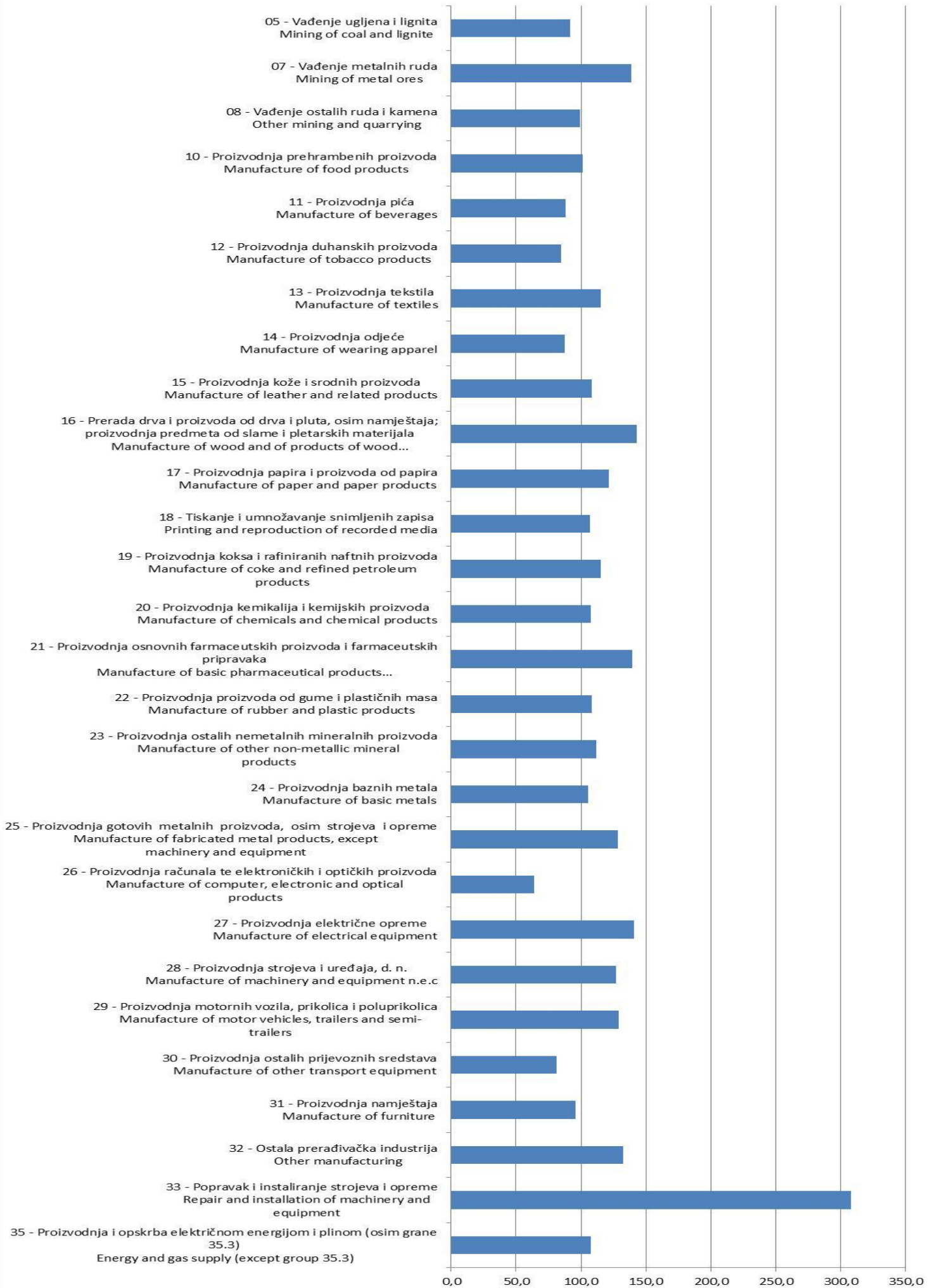
Table 3. Indices for industrial sections of activities by divisions

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima <i>KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) by divisions</i>	Struktura 2010=100 <i>Structure 2010=100</i>	I 2013	II 2013	II 2013 Φ2012	II 2013 I 2013	II 2013 II 2012	I-II 2013 I-II 2012
		2010 = 100					
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>	1,07	141,0	138,1	96,0	97,9	127,6	139,4
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	2,50	78,9	92,7	83,7	117,5	123,4	108,0
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	4,93	31,8	39,8	48,1	125,2	200,0	111,4
24 Proizvodnja baznih metala <i>Manufacture of basic metals</i>	7,25	99,3	94,7	88,5	95,4	113,5	105,8
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>	6,59	89,5	84,6	90,2	94,5	128,6	128,6
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	0,44	30,6	50,9	79,9	166,3	84,0	65,1
27 Proizvodnja električne opreme <i>Manufacture of electrical equipment</i>	1,53	84,4	88,9	82,2	105,3	142,9	141,1
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n. <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c</i>	1,87	108,6	130,8	121,1	120,4	120,1	126,8
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	1,43	124,2	122,8	128,5	98,9	116,0	129,2
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava <i>Manufacture of other transport equipment</i>	0,11	45,5	66,8	61,7	146,8	133,1	81,4
31 Proizvodnja namještaja <i>Manufacture of furniture</i>	2,58	101,8	118,8	103,7	116,7	111,0	95,5
32 Ostala prerađivačka industrija <i>Other manufacturing</i>	0,26	85,8	121,3	127,3	141,4	174,8	132,7
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	1,37	78,1	78,7	96,8	100,8	317,3	308,3
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom i plinom (osim grane 35.3)¹⁾ <i>Energy and gas supply (except 35.3)¹⁾</i>	20,97	114,5	116,6	124,7	101,8	112,7	107,6
35 Proizvodnja i opskrba električnom energijom i plinom (osim grane 35.3) <i>Energy and gas supply (except group 35.3)</i>	20,97	114,5	116,6	124,7	101,8	112,7	107,6

1) Grana djelatnosti 35.3 "Proizvodnja i opskrba parom i klimatizacija"

Group of activity 35.3 "Steam and air conditioning supply"

Indeksi proizvodnje za BiH u periodu I-II 2013 u odnosu na proizvodnju iz perioda I-II 2012
Production indices in BiH for period I-II 2013 compared to production from period I-II 2012

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Značaj indeksa obujma industrijske proizvodnje (IPI)

Indeks obujma industrijske proizvodnje mjeri mjesečne promjene proizvodnje u Bosni i Hercegovini (BiH). On prikazuje promjene obujma industrijske proizvodnje tj. njen output u referentnom razdoblju u odnosu na bazno razdoblje i prethodnu godinu. Upravo zbog mjesečne periodičke, brze raspoloživosti i detaljne razrade po različitim grupacijama ekonomskih djelatnosti, IPI je centralni i aktuelan indikator koji se koristi u praćenju promjena u različitim domenama industrijskih djelatnosti.

Prikupljanje i uspoređivanje kratkoročnih indikatora industrijske proizvodnje kroz duže vremensko razdoblje tj. formiranje vremenskih serija predstavlja dobru osnovu za formiranje zaključaka o glavnim karakteristikama ponašanja i dugoročnog razvoja industrijske proizvodnje, kao i za analizu trenda razvoja i predviđanje budućeg ponašanja poslovnog ciklusa.

Prikupljanje podataka

Statistički sustav BiH čine: Agencija za statistiku BiH (BHAS), Federalni zavod za statistiku Federacije BiH (FZS FBiH), Republički zavod za statistiku Republike Srpske (RZS RS) i ekspozitura Agencije za statistiku u Brčko Distriktu (EDB). FZS FBiH, RZS RS i EDB provode posebno mjesečno istraživanje industrijske proizvodnje na svojim područjima, koristeći zajednički upitnik (IND-1) i usuglašeno uputstvo za popunjavanje. Kroz ovo se istraživanje prikupljaju podaci o obujmu proizvodnje i obujmu zaliha na nivou pojedinačnog proizvoda, definiranog u NIP BiH 2010. Navedene statističke institucije vrše ulaznu kontrolu, editovanje i imputacije ulaznih podataka koje koriste za računanje vlastitih indeksa i dostavljaju podatke BHAS-u. BHAS izračunava i objavljuje indekse za nivo BiH.

Rokovi dostavljanja prvih (preliminarnih) podataka BHAS-u za referentni mjesec su:

- FZS FBiH - do 17. u mjesecu za prethodni mjesec
- RZS RS - do 19. u mjesecu za prethodni mjesec
- EDB - do 18. u mjesecu za prethodni mjesec

Podaci za mjesec siječanj dostavljaju se sa nekoliko dana zakašnjenja zbog potrebnih godišnjih preračunavanja mjesečne serije. Rok za dostavljanje revidiranih podataka je mjesec dana nakon dostavljanja preliminarnih podataka.

Računanje indeksa

Koncepti, definicije i metodologija koji se koriste za računanje indeksa industrijske proizvodnje su u skladu sa EUROSTAT preporukama i Uredbama u domeni kratkoročnih statistika (STS - Short Term Statistics). Metodologija za izračunavanje indeksa je dostupna na web stranici BHAS-a: <http://www.bhas.ba>. U tijeku je rad na određenim izmjenama i dopunama metodologije za obračun indeksa industrijske proizvodnje.

Klasifikacije i standardi

Za prikupljanje podataka, računanje indeksa i objavljivanje rezultata industrijske proizvodnje od siječnja 2013. koriste se novi standardi: BiH klasifikacija djelatnosti KD BiH 2010 (bazirana na EU NACE Rev.2.) i BiH nomenklatura industrijskih proizvoda NIP BiH 2010 (bazirana na EU PRODCOM listi 2010).

Na osnovu povijesnih podataka (prikupljenih i obrađenih prema ranije važećim standardima) BHAS i entitetske statističke institucije su izvršile preračunavanje mjesečnih IPI serija za

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Importance of the Industrial Production Index (IPI)

The Industrial production index measures monthly performances of the production in Bosnia and Herzegovina (BiH). It describes changes in the volume of industrial production, i.e. production output in the reference period compared to the base period and preceding year. Due to its monthly periodicity, its rapid availability and detailed breakdown by different groupings of economic activity, IPI is a central and an up-to-date indicator used in monitoring developments in different industrial activities.

Collection and comparison of short-term indicators on industrial production through a long period, i.e. construction of time series is a sound basis for making conclusions on main characteristics of the long term behavior of industrial production and for a trend analysis and predictions of economic cycle future behavior.

Data collection

The statistical system of BiH consists of: Agency for Statistics of BiH (BHAS), Federal Office of Statistics of Federation of BiH (FZS FBiH), Republika Srpska Institute of Statistics (RZS RS) and Agency for Statistics of BiH Branch office in Brcko District (EDB). FZS FBiH, RZS RS and EDB are carrying out monthly survey on industrial production in their territories using common questionnaire (IND-1) and unified instructions for its filling out. This survey collects volume data on production, as well as volume on stocks for each separate product defined in NIP BiH 2010. Statistical institutions are performing data input controls, editing and imputation of input data to be used for calculation of their own indices and submitted data to the BHAS. The BHAS calculates and publishes indices for the level of BiH.

The deadlines for submitting the first (preliminary) data to the BHAS for the reference month are:

- *FZS FBiH - until 17th in a month for the previous month*
- *RZS RS - until 19th in a month for the previous month*
- *EDB - until 18th in a month for the previous month*

Data for January are delivered in a few days late because of the necessary annual recalculations of the monthly data. The deadline for submitting revised data is a month after the submission of preliminary data.

Calculating of the index

Concepts, definitions and methodologies used to calculate the index of industrial production are harmonized with EUROSTAT recommendations and regulations in the field of short-term statistics (STS - Short Term Statistics). Methodology for the index compilation is available on the website of the BHAS: <http://www.bhas.ba>. Work is on-going on certain amendments to the methodology for calculating the index of industrial production.

Classifications and standards

For data collection, calculation and publication of the results of industrial production from January 2013 new standards are used: BiH classification of economic activities KD BiH 2010 (based on EU NACE Rev. 2.) and BiH nomenclature of industrial products NIP BiH 2010 (based on EU PRODCOM list 2010).

On the basis of historical data (collected and processed according to the previously relevant standards) BHAS and entity statistical institutions recalculated monthly IPI series for the

razdoblje od 2006 do 2012 na nove standarde. Formirana je serija mjesečnog IPI-a za sve te godine prema novoj klasifikaciji djelatnosti. Preračunavanje vremenskih serija izvršeno je za nivo područja i oblasti djelatnosti, te za nivo glavnih industrijskih grupa.

Obuhvat mjesečnog istraživanja

Obuhvat po ekonomskim djelatnostima

Indeks obujma industrijske proizvodnje (IPI) obuhvaća djelatnosti koje su razvrstane u sljedeća područja KD BiH 2010:

- B - Vađenje ruda i kamena
- C - Prerađivačka industrija
- D - Proizvodnja i opskrba električnom energijom i plinom.

U skladu sa EU STS Uredbama br. 1165/98 i 1893/2006 sljedeće djelatnosti ne ulaze u račun indeksa industrijske proizvodnje:

Oblast 36 - Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom

Grana 35.3 - Proizvodnja i opskrba parom i klimatizacija

Obuhvat po statističkim jedinicama

Jedinice posmatranja i izvještavanja u procesu računanja indeksa industrijske proizvodnje su poduzeća tj. pravne jedinice i njihove registrirane lokalne jedinice, razvrstane prema glavnoj djelatnosti u industriju (Područja B, C i D iz KD BiH 2010), a također i lokalne jedinice koje obavljaju industrijske djelatnosti, iako su dijelovi tj. pogoni poduzeća koja nisu razvrstana u industriju.

Obuhvat izvještajnih jedinica mjesečnog istraživanja industrije čine poduzeća i njihove lokalne jedinice sa 10 ili više zaposlenih. Po potrebi koristi se i dodatni kriterij, tj. uključuju se jedinice koje ostvaruju godišnji promet od 500.000 KM i više (cut-off uzorak koji koristi dvije granične vrijednosti).

Na ovaj način se zadovoljava glavni kriterij obuhvata statističkih jedinica određen STS Uredbama 1165/98 i 1893/2006 ("indeksi industrijske proizvodnje u području C moraju na nivou grane (3-znamenkasta šifra djelatnosti) i razreda (4-znamenkasta šifra djelatnosti) pokriti najmanje 90% ukupne dodane vrijednosti bazne godine"). Također se pri definiranju obuhvata mjesečnog istraživanja industrije koristi kriterij reprezentativnosti proizvoda unutar svakog razreda djelatnosti. Proizvodi koji se prate kroz istraživanje moraju pripadati svim razredima industrijskih djelatnosti tako da osiguraju najbolju zastupljenost razreda u ukupnoj industriji. Statističke jedinice izabrane u obuhvat bazne godine pokrivaju više od 90% vrijednosti proizvodnje ukupne industrije.

Metoda računanja i bazna godina

Indeksi industrijske proizvodnje računaju se korištenjem Laspeyres-ove formule. Nova bazna godina za koju je utvrđen sustav pondera je 2010 (EC No 472/2008). Osnovna varijabla za svaki proizvod je obujam proizvodnje tekućeg mjeseca, a potrebne su i dvije konstante: prosječni mjesečni obujam proizvodnje u baznoj godini i prosječna jedinična vrijednost proizvoda bazne godine.

Indeks svakog višeg nivoa djelatnosti (razred, grana, oblast, područje) se računa kao ponderirana srednja vrijednost indeksa pripadajućih nižih nivoa.

Glavna varijabla za utvrđivanje sustava pondera je bruto dodana vrijednost u faktorskim troškovima. Ponder je koeficijent koji prikazuje udio dodane vrijednosti stvorene na nižem nivou djelatnosti u dodanoj vrijednosti ukupne industrije. Bruto dodana vrijednost za svaki viši nivo izračunata je korištenjem podataka iz Godišnjeg strukturno poslovnog istraživanja za 2010. i Godišnjeg PRODCOM istraživanja za 2010. Dodane vrijednost na nivou razreda se agregiraju tako da se dobiju dodane

period 2006 to 2012 to the new standards. Series of monthly IPI formed for all these years according to the new classification of activities. Recalculation of time series is carried out at the level of the sections and divisions of activity, and the level of main industrial groups.

Monthly survey coverage

Scope by economic activities

Industrial production index (IPI) covers activities classified into the following sections of the KD BiH 2010:

- B - Mining and quarrying
- C - Manufacturing
- D - Electricity and gas supply

In line with EU STS Regulation No. 1165/98 and 1893/2006, the following activities are excluded from the index calculation:

Division 36 - Water collection, treatment and supply

Group 35.3 - Steam and air conditioning supply

Scope by statistical units

The observation and reporting units in the process of calculating industrial production index are enterprises i.e. legal units and their registered local units classified according to their main activity in industry (Section B, C and D of KD BiH 2010), as well as local units performing industrial activities, although being business parts, i.e. establishments of enterprises that are not classified in industry.

Reporting units for the monthly survey on industrial production are enterprises and their local units with 10 or more persons employed. If necessary, the additional criterion is used, that included units with annual turnover of 500,000 KM and more (cut-off sample using two threshold values).

In this way, the main criteria concerning coverage of statistical units defined by STS Regulation No 1165/98 and 1893/2006 is respected ("indices of industrial production at the levels of group (3-digit code) and class (4-digit activity code) of Section C must represent 90% of the total value added in a given base year"). In addition, a criterion of product representation within each class of industrial activity is used for defining monthly survey coverage of industry. The products surveyed should belong to all classes of industrial activities such to provide the best representativeness of class activity in total industry. Statistical units selected in the base year, covering more than 90% of the total value of the industry.

Calculation method and base year

Indices of industrial production are calculated by using Laspeyres' formula. The new base year for the weighting system is 2010 (EC No 472/2008). Basic monthly variable for each product is current volume of production, accompanied by the two constant values: average monthly produced volume of production in the base year and average unit value of the product in the base year.

The index of each upper level of activity classification (class, group, division, section) is calculated as a weighted average of the relevant lower level indices.

Main variable for weighting system calculation is gross valued added at factor costs. The weight is a factor which shows the share of value added generated at the lower level of activity in respect to the value added of relevant upper level of the activity. Gross value added for each upper level is compiled by using data from Annual structural business statistics from 2010 and Annual PRODCOM survey for 2010. Value added at class level is aggregated to get value added data for all higher activity

vrijednosti svih nivoa djelatnosti, sve do nivoa ukupne industrije.

Periodične revizije i ažuriranja

Odziv jedinica izvještavanja nije uvijek potpun u trenutku kada se publicira indeks industrijske proizvodnje. Zbog toga se u slučajevima neodziva moraju koristiti procjene. Sljedećeg mjeseca se izračunavaju revidirani indeksi uzimajući u račun naknadno dostavljene podatke i moguće korekcije već dostavljenih podataka.

Revidirani indeksi prethodnog mjeseca se objavljuju istovremeno sa preliminarnim indeksima tekućeg mjeseca.

Godišnja revizija indeksa se obavlja nakon dostavljanja revidiranih podataka za posljednji mjesec u godini (prosinac).

Godišnje revizije indeksa također uzimaju u obzir i korekcije obuhvata mjesečnog istraživanja industrije za sljedeću godinu, koje se vrše u cilju zadovoljenja kriterija iz STS Uredbe.

Korekcije sezonskih varijacija i utjecaja broja radnih dana

U ovom trenutku, BHAS i entitetske statističke institucije izračunavaju serije indeksa industrijske proizvodnje koristeći izvorne, nekorigovane vrijednosti (indeksi se računaju na osnovu podataka o stvarno proizvedenim količinama u svakom mjesecu).

Pripreme za računanje sezonski i kalendarski prilagođenih serija indeksa industrijske proizvodnje su u tijeku. Nakon završetka posla na prilagođavanju povijesnih serija mjesečnih IPI podataka, podaci će biti objavljeni. Nakon toga, sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi industrijske proizvodnje će se računati i objavljivati na redovnoj mjesečnoj osnovi.

Objavljivanje rezultata

U priopćenju "Indeksi obujma industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini" objavljuju se indeksi za ukupnu industriju, za područja B, C i D, za oblasti klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010 i također za glavne industrijske grupe – GiG (EC Br 656/2007).

U priopćenju se prikazuju preliminarni indeksi za tekući mjesec i revidirani indeksi za prethodni mjesec u formi indeksa prema baznoj godini. Publicirani indeksi za sada nisu desezonirani i nisu korigovani po broju radnih dana, ali će uskoro biti.

Vremenska serija izvornih indeksa ukupne industrije i indeksa po područjima djelatnosti, prema baznoj godini, prikazana je u formi grafikona. Učešće područja i učešće glavnih industrijskih grupa u ukupnoj industriji u baznoj 2010. godini prikazano je u tabelama i grafikonom, u postocima.

U priopćenju se daju i osnovna metodološka objašnjenja vezana za obračun indeksa obujma industrijske proizvodnje.

Mjesečna priopćenja se objavljuju oko 25. u mjesecu, za prethodni mjesec. Priopćenja za mjesec siječanj kasne zbog potrebnih preračunavanja ulaznih baznih podataka.

Rezultati se također mogu naći na web stranici Agencije za statistiku BiH koja sadrži linkove na detaljne tabele podataka.

levels, up to the level of total industry.

Periodic revisions and updates

The response of the reporting unit is not always complete at the time of the index publishing. Therefore, in cases of non-response estimate must be used. The following month, the revised indexes are calculated taking into account subsequently received data and possible correction of the data already submitted.

Revised indices of the previous month are published together with the preliminary results of the current month.

An annual revision of indices is undertaken after revised data for the last month of the year (December) are submitted.

The annual revision also takes into account the corrections of the monthly survey coverage prepared for the next year in respect to the criteria of the STS Regulation.

Adjustments for seasonal and working days variations

Currently, Agency for Statistics of BiH compiles industrial production index time series using original, non-adjusted values (indices are calculated on the base of data on the volume of actually produced output for each month).

Preparations for calculating seasonal and calendar adjusted industrial production index series are underway. After finishing the work on adjustment of historical series of monthly IPI data, the data will be published. After that, seasonally and working day adjusted indices of industrial production will be calculated and published on regular monthly base.

Dissemination

In the press release on "Industrial Production Index in BiH", the indices are disseminated for the total industry, for the sections B, C and D, for divisions of the activity classification KD BiH 2010 and for the Main Industry Groups – MIGs (EC No 656/2007).

The press release shows preliminary indices for the current month and revised indices for the previous month as base weighted indices. Published indices are currently neither seasonally adjusted nor working day adjusted, but it will be soon.

Time series of the original total industry index and indices by sections of activities, according to the base year, are given in charts. In percentage, share of sections in the total industry as well as share of Main Industrial Groups in the total industry according to the base 2010th is shown by tables and graphs.

Press release also contains basic methodological explanations on industrial volume index compilation.

The results are released about the 25th in a month, for previous month. Results for January delayed because of the necessary recalculations of input base data.

The results can also be found on the website of the Agency for Statistics of BiH which contains links to the detailed data tables.

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 220 626 * Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.ba * Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara ravnatelj Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Priopćenje priredili: Fahir Kanlić, Nataša Lučić, Belma Mesihović, Radomir Mutabdžija
Prepared by: Mr. Fahir Kanlić, Ms. Nataša Lučić, Ms. Belma Mesihović, Mr. Radomir Mutabdžija

Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Tisak: 150 primjeraka
150 copies printed

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
